

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av överenskommelsen med Kazakstan om främjande av och ömsesidigt skydd för investeringar samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen godkänner den med republiken Kazakstan i januari 2007 undertecknade överenskommelsen om främjande av och ömsesidigt skydd för investeringar. Genom överenskommelsen vill man garantera gynnsamma villkor för investeringar som görs i det ena avtalsslutande landet av den andra avtalsslutande partens medborgare och företag samt erkänna behovet av att skydda investeringarna.

De avtalsslutande parterna meddelar varandra skriftligt när deras interna rättsliga förfaranden som förutsätts för ikraftträdandet av

denna överenskommelse har uppfyllts. Överenskommelsen träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då det senare meddelandet har mottagits på diplomatisk väg. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av republikens president.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

På 2000-talet har Kazakstans ekonomiska tillväxt varit mycket kraftig. Under sex års tid har tillväxten uppgått till 9-10 procent per år och år 2007 förutspås tillväxten fortsättningsvis uppgå till inemot 9 procent. År 2005 uppgick Kazakstans bruttonationalprodukt per person redan till ca 7 500 euro. Enligt Världsbankens klassificering hör Kazakstan redan till gruppen lägre medelinkomstländer.

Anledningen till den kraftiga tillväxten har varit världsmarknadspriset på olja. Kazakstans export baserar sig till största delen på råvaror och halvfabrikat. Kazakstans huvudsakliga exportprodukter är olja och gaskondensat, järnmalm, kol, vete, oljeprodukter och ädelmetaller.

För Finland är Kazakstan det tredje viktigaste exportlandet inom OSS-området efter Ryssland och Ukraina och det näst viktigaste importlandet efter Ryssland. Finland har exporterat främst maskiner och apparater till

Kazakstan. År 2005 ökade exporten av telekommunikationsapparater markant. Under årets första kvartal utgjorde telefoner och övrig telekommunikationsapparatur redan en fjärdedel av all export och därmed den största exportproduktgruppen. Finland importerar framför allt bränslen från Kazakstan.

De finländska investeringarna i Kazakstan har hittills varit obetydliga, men den kraftiga ekonomiska tillväxten och den kazakstanska regeringens innovationsfrämjande strategi som syftar till att göra landets ekonomi mångsidigare och inrikta den på mer förädlad produktion kan antas ha en mycket positiv inverkan på finländska investerares vilja att investera i landet. Med tanke på finländska investerare kan det anses vara särskilt viktigt att Kazakstans regering prioriterar investeringar i bl.a. infrastruktur, lätt industri och bostadshusproduktion.

Finland har gällande överenskommelser om skydd för investeringar med 58 länder.

Sedan tidigare har Finland gällande överenskommelser om skydd för investeringar med följande länder: Albanien (FördrS 16/1999), Förenade Arabemiraten (FördrS 22/1997), Argentina (FördrS 21/1996), Armenien (FördrS 32/2007), Azerbajdzjan (FördrS 8/2005), Bosnien-Hercegovina (FördrS 77/2001), Bulgarien (FördrS 50/1999), Chile (FördrS 23/1996), Dominikanska republiken (FördrS 36/2007), Ecuador (FördrS 79/2001), Egypten (FördrS 11/2005), El Salvador (FördrS 11/2003), Sydafrikanska republiken (FördrS 8/2001), Etiopien (FördrS 42/2007), Filippinerna (FördrS 52/1999), Indonesien (FördrS 34/1997), Guatemala (FördrS 107/2006), Indien (FördrS 30/2003), Iran (FördrS 82/2004), Kazakstan (FördrS 20/1998), Kina (FördrS 87/2006), Kirgizistan (FördrS 163/2004), Republiken Korea (FördrS 25/1996), Kroatien (FördrS 92/2002), Kuwait (FördrS 32/1997), Lettland (FördrS 5/1993), Libanon (FördrS 4/2000), Litauen (FördrS 119/1992), Makedonien (FördrS 21/2002), Malaysia (FördrS 79/1987), Marocko (FördrS 28/2003), Mexiko (FördrS 54/2000), Moldova (FördrS 42/1997), Moçambique (FördrS 93/2005), Namibia (FördrS 42/2005), Nigeria (FördrS 34/2007), Oman (FördrS 18/1999), Peru (FördrS 33/1996), Polen (FördrS 28/1998), Qatar (FördrS 37/2003), Rumänien (FördrS 121/1992), Slovakien (FördrS 37/1996), Slovenien (FördrS 37/2000), Sri Lanka (FördrS 54/1987), Tanzania (FördrS 94/2002), Thailand (FördrS 35/1996), Tjeckien (FördrS 34/1994), Tunisien (FördrS 52/2003), Turkiet (FördrS 29/1995), Ukraina (FördrS 102/2005), Ungern (FördrS 20/1989), Uruguay (FördrS 84/2004), Uzbekistan (FördrS 74/1993), Vitryssland (FördrS 89/1994), Ryssland (ingången med Sovjetunionen, FördrS 58/1991, protokoll om ändring FördrS 57/1999), Vietnam (FördrS 27/1996) och Estland (FördrS 104/1992).

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Avsikten med bestämmelserna i överenskommelsen är närmast att minska riskerna för att näringslivets investeringar behandlas

godtyckligt samt att göra investeringsmiljön i mållandet mer förutsägbar. Genom överenskommelsen strävar man efter att minska den politiska landrisk som ansluter sig till utländska investeringar, och därigenom sänka investeringströskeln för företagen. Överenskommelsen har även en sänkande effekt på finansieringskostnaderna för utländska investeringar.

I överenskommelsen definieras begreppen investerare, investering och avkastning samt överenskommelsens territoriella tillämpningsområde. Genom överenskommelsen främjas investeringar allmänt, och investeringar som gjorts i landet skyddas.

Enligt överenskommelsen skall vardera avtalsparten på sitt territorium medge investeringar som görs av den andra avtalsslutande partens investerare en rättvis behandling samt fullt och kontinuerligt skydd. På investeringar skall tillämpas en behandling som är minst lika förmånlig som den som tillämpas på investeringar gjorda av egna investerare eller av investerare från länder som har ställning som mest gynnad nation, beroende på vilken behandling som är förmånligare för investeraren.

Investeringar som avses i överenskommelsen kan inte exproprieras eller nationaliseras annat än på icke-diskriminerande basis och i allmänt intresse. En dylik åtgärd kan vidtas endast mot direkt, tillräcklig och faktisk ersättning och med iakttagande av lagliga tillvägagångssätt.

Investeringsförluster som orsakas av krig, väpnade konflikter, nödlägen eller motsvarande händelser skall gottgöras eller ersättas till minst samma nivå som gottgörelse som medges parternas egna investerare eller investerare från länder som har ställning som mest gynnad nation.

Överenskommelsen möjliggör omedelbar överföringsfrihet för tillgångar i konvertibel valuta.

För den händelse att det uppstår tvister mellan en investerare och en avtalsslutande part finns i överenskommelsen bestämmelser om domstolsförfarande och internationellt skiljeförfarande. Tvister mellan de avtalsslutande parterna om tolkningen och tillämpningen av överenskommelsen skall avgöras i

en internationell skiljedomstol som inrättas särskilt för varje enskilt fall.

I propositionen ingår ett förslag till blankettlag, genom vilken de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft.

3 Propositionens ekonomiska konsekvenser

Propositionen har inte några direkta verkningar på statsfinanserna. Genom förslaget strävar man efter att främja finländska företags möjligheter att idka verksamhet i det andra avtalsslutande landet genom att man skapar gynnsammare och tryggare förutsättningar för dessa företags investeringsverksamhet.

4 Beredningen av propositionen

Finland har en gällande överenskommelse med Kazakstan om främjande och skydd av investeringar från år 1992. Överenskommelsen är dock till många delar föråldrad och

motsvarar inte dagens investeringsbehov och avtalsstruktur. På grund av det intresse som finska näringslivets organisationer visat överlämnades Finlands modellavtal till Kazakstan i oktober 2003 och det föreslogs att förhandlingar för att få till stånd en ny överenskommelse skulle inledas.

Förhandlingarna om en överenskommelse mellan Finland och Kazakstan om främjande och skydd av investeringar fördes i Astana den 15-17 november 2005 och den 21-23 november 2006.

För godkännande av överenskommelsen begärde utrikesministeriet utlåtanden av justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, undervisningsministeriet, handels- och industriministeriet, kommunikationsministeriet, arbetsministeriet, miljöministeriet, Finnfund, Finnvera, Finpro, Centralhandelskammaren, Bankföreningen i Finland rf samt Finlands Näringsliv rf.

Överenskommelsen undertecknades i Astana den 9 januari 2007.

DETALJMOTIVERING

1 Överenskommelsens innehåll och dess förhållande till lagstiftningen i Finland

Inledning

I inledningen till överenskommelsen konstateras att utländska investeringar främjar den ekonomiska utvecklingen, förbättrar levnadsstandarden och främjar arbetstagarnas rättigheter utan att avkall ges på allmänna principer beträffande hälsan, säkerheten och miljön.

Artiklar

Artikel 1. Definitioner. I artikeln definieras begreppen investering, investerare, avkastning och de avtalsslutande parternas territorier. Förändringar i den form i vilken tillgångar investerats eller återinvesterats påverkar inte tillgångarnas karaktär av investeringar.

Artikel 2. Främjande och skydd av investeringar. Enligt artikeln förbinder sig de avtalsslutande parterna att främja investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare och tillåta investeringarna i enlighet med sina lagar och bestämmelser och medge dessa en rättvis behandling samt fullt och kontinuerligt skydd och full och kontinuerlig säkerhet. Inga oskäligen eller godtyckliga åtgärder får vidtas av värdstaten mot investeringar och affärsverksamhet i samband med investeringar.

Artikel 3. Behandling av investeringar. Artikeln förpliktar värdparten att garantera investerare från den andra avtalsslutande parten och deras investeringar en behandling som är minst lika förmånlig som för landets egna investerare och deras investeringar eller en mest gynnsam nations-behandling, beroende på vilken behandling som är gynnsammare för investeraren. Inga anspråk ställs på investeringar som gjorts av investerare från den andra parten.

Artikel 4. Undantag i behandlingen av investeringar. I artikeln fastställs undantag från den behandling som mest gynnsam part som är huvudregel. Bland annat regionala ekonomiska organisationer och tullunioner lämnas

utanför överenskommelsen på så sätt, att parterna inte är förpliktade att utvidga förmåner som följer av dem till att gälla investerare från den andra avtalsslutande parten. Likaså lämnas förmåner som föranleds av internationella skatteöverenskommelser och multilaterala investeringsavtal utanför överenskommelsen.

Artikel 5. Expropriation. Expropriation eller nationalisering av egendom beläggs med strängare villkor än vad som är vanligt i den nationella lagstiftningen. Dessa åtgärder kan vidtas endast i allmänt intresse, på icke-diskriminerande basis. Ersättningen skall vara direkt, tillräcklig och faktisk. Mottagaren av ersättning är berättigad till gängse ränta på ersättningssumman fram till betalningsdagen. Ersättningsmottagaren har också rätt att snabbt göra expropriationsbeslutet stridigt vid en domstol eller någon annan behörig myndighet i värdstaten.

Artikel 6. Ersättning av förluster. I artikeln ingår bestämmelser för det fall att en investering som gjorts av en investerare från den andra avtalsslutande parten förorsakas förlust till följd av krig, revolt, upplopp eller annan motsvarande störning. Om den avtalsslutande part som är värdstat på grund av detta betalar ersättningar till investerarna skall den andra avtalsslutande partens investerare medges en behandling som är minst lika förmånlig som den behandling som medges värdstatens egna investerare eller investerare från tredje land.

Enligt andra stycket är värdstaten dock under vissa tilläggsförutsättningar omedelbart ansvarig för sådan skada som investerare från den andra avtalsslutande parten förorsakas av värdpartens väpnade styrkor eller myndigheter genom beslagtagning eller förstöring av investerarnas egendom.

Artikel 7. Fri överföring. I överenskommelsen garanteras fri överföring av kapital, avkastning, betalningar, ersättningar och förvärvsinkomst till utländska arbetstagare, under förutsättning att skatteskylldigheterna har ombesörjts. Överföringarna skall ske utan dröjsmål och utan begränsningar i en fritt konvertibel valuta enligt gällande marknadskurs. I artikeln bestäms också om fastställan-

de av gängse kurs i undantagsfall. Om en överföring dröjer av orsaker som föranleds av en av de avtalsslutande parterna, skall i överföringen ingå ränta enligt den marknadsränta som gäller för valutan i fråga från den dag då överföringen begärdes fram till den dag då överföringen gjordes, och ifrågasättande avtalsslutande part skall se till att utbetalningen verkställs.

En överföring kan förhalas genom att man rättvist och icke-diskriminerande tillämpar sina lagar och bestämmelser som gäller uppfyllande av tillbörliga skatteförpliktelser, skydd av borgenärs rättigheter, brott samt säkerställande av att förelägganden och domar som meddelats i rättegångar iakttas, förutsatt att tillämpningen av dessa lagar och bestämmelser inte används som ett medel att undvika de förpliktelser som de avtalsslutande parterna har med stöd av denna överenskommelse.

Artikel 8. Subrogation. I artikeln erkänns de avtalsslutande parternas subrogationsrätt i fall som gäller ersättning av skada.

Artikel 9. Tvister mellan en investerare och en avtalsslutande part. I artikeln fastställs tillvägagångssätt för avgörande av tvister mellan en avtalsslutande part och en investerare från den andra avtalsslutande parten. I början av artikeln konstateras att förhandlingar prioriteras i tvistsituationer. Om förhandlingarna inte inom tre månader leder till ett avgörande kan investeraren hänskjuta tvisten till en behörig domstol hos värdlandet eller till avgörande genom skiljeförfarande.

När en investerare tillgriper skiljeförfarandet kan tvisten hänskjutas till avgörande genom skiljeförfarande vid Internationella centralorganet för biläggande av investerings-tvister (ICSID), till skiljeförfarande enligt reglerna för den kompletterande facilitet som tillämpas vid ICSID, om endast den ena avtalsslutande parten är medlem i ICSID, eller till en ad hoc-skiljedomstol som upprättas i enlighet med bestämmelserna om skiljeförfarande, antagna av Förenta Nationernas kommission för internationell handelsrätt (UNCITRAL), om inte parterna i tvisten kommer överens om något annat.

De avtalsslutande parterna kommer överens om att skiljeförfarandet tillämpas om någondera parten i tvisten ber om det. Skiljeför-

farandet skall äga rum i en stat som är avtalsslutande part i New York-konventionen. De avtalsslutande parterna ger sitt samtycke till att en tvist mellan den ena avtalsslutande parten och en investerare från den andra avtalsslutande parten hänskjuts till skiljeförfarande på ovan nämnda sätt.

De avtalsslutande parterna förbinder sig att inte i något skede av skiljeförfarandet invända mot att investeraren på grundval av ett försäkringsavtal har fått ersättning för förlusten i fråga. De avtalsslutande parterna erkänner att de avgivna domarna är slutgiltiga och bindande och verkställs på deras territorium.

Artikel 10. Tvister mellan de avtalsslutande parterna. Artikeln gäller tvister angående tolkningen och tillämpningen av avtalet mellan de avtalsslutande parterna, dvs. regeringarna. Sådana tvister skall enligt första stycket i artikeln i mån av möjlighet lösas på diplomatisk väg. Om en tvist inte har lösts inom sex månader kan någon av de avtalsslutande parterna enligt andra stycket hänskjuta tvisten till en tillfällig skiljedomstol.

Bestämmelser gällande upprättande, sammansättning och tillvägagångssätt i fråga om skiljedomstolen ingår i artikel 3 stycke 5.

Artikel 11. Tillstånd. Enligt artikeln behandlar de avtalsslutande parterna i enlighet med sin lagstiftning gynnsamt de ansökningar om tillstånd som hänför sig till investeringar och beviljar dessa tillstånd snabbt. De avtalsslutande parterna förbinder sig att inom ramen för sin lagstiftning bevilja uppehålls- och arbetstillstånd för den nyckelpersonal som hänför sig till investeringar och för personalens familjemedlemmar.

Artikel 12. Tillämpning av andra bestämmelser. Investeringar som gjorts av en avtalsslutande parts investerare garanteras i jämförelse med bestämmelserna i denna överenskommelse bättre rättigheter när investeraren enligt förpliktelse i nationell lagstiftning eller internationell rätt är berättigad därtill. Vardera avtalsslutande parten skall iakta de andra förpliktelser som den eventuellt har i fråga om en enskild investering som gjorts av en investerare från den andra avtalsslutande parten.

Artikel 13. Tillämpning av överenskommelsen. Enligt artikeln tillämpas bestämmelserna i överenskommelsen på både framtida

investeringar och investeringar som gjorts innan överenskommelsen trädde ikraft. Överenskommelsen gäller dock inte sådana tvister som har uppstått före överenskommelsens ikraftträdande eller sådana anspråk som har avgjorts före överenskommelsens ikraftträdande.

Artikel 14. Allmänna undantag. De avtalsslutande parterna kan utan hinder av överenskommelsen vid undantagsförhållanden vidta åtgärder som skyddar deras säkerhet eller intressen. Dessa åtgärder får inte vara godtyckliga eller diskriminerande.

Artikel 15. Öppenhetsprincipen. I artikeln finns bestämmelser om den öppenhetsprincip enligt vilken de avtalsslutande parterna utan dröjsmål skall publicera alla lagar och bestämmelser som eventuellt inverkar på investeringar som gjorts av investerare från den andra avtalsslutande parten. Överenskommelsen ålägger inte de avtalsslutande parterna att lämna ut uppgifter som är konfidentiella, hänför sig till ägande eller som skulle skada lagtillsynen eller vilkas röjande skulle strida mot den avtalsslutande partens lagstiftning om handlingars offentlighet eller skada enskilda investerares berättigade kommersiella intressen.

Artikel 16. Förhandlingar. Enligt artikeln kan de avtalsslutande parterna förhandla sinsemellan på begäran av någondera avtalsslutande parten om frågor som gäller verkställigheten och tillämpningen av överenskommelsen.

Artikel 17. Ikraftträdande, giltighetstid och uppsägning av överenskommelsen. Enligt artikeln meddelar de avtalsslutande parterna varandra skriftligt när deras interna rättsliga förfaranden som förutsätts för att denna överenskommelse skall träda i kraft har uppfyllts. Överenskommelsen träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då det senare meddelandet har mottagits på diplomatisk väg. Överenskommelsen är i kraft i 10 år och skall därefter fortfarande gälla under samma villkor till dess någondera av de avtalsslutande parterna meddelar den andra avtalsslutande parten sin avsikt att säga upp överenskommelsen om en tid av tolv månader. Den s.k. skyddstiden efter uppsägningen är tjugo år. Avtalssparterna

kan genom en inbördes överenskommelse göra ändringar i avtalet.

En jämförelse med Finlands modellavtal

Överenskommelsen motsvarar i hög grad Finlands nuvarande modellavtal. De punkter som skiljer sig från Finlands modellavtal påverkar inte överenskommelsens tillämpningsområde eller dess målsättningar.

2 Lagförslag

1 §. Genom 1 § sätts de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen i kraft.

2 §. Lagen föreslås träda i kraft genom förordning av republikens president. Avsikten är att lagen sätts i kraft samtidigt som överenskommelsen.

3 Ikraftträdande

De avtalsslutande parterna meddelar varandra skriftligt när deras interna rättsliga förfaranden som förutsätts för att denna överenskommelse skall träda i kraft har uppfyllts. Överenskommelsen träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då det senare meddelandet har mottagits på diplomatisk väg. Det i propositionen ingående förslaget till ikraftträdandelag avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president.

4 Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

4.1 Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen godkänner riksdagen fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis skall en bestämmelse anses höra till området för lagstiftningen om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, om den i övrigt gäller grunderna för individens

rättigheter och skyldigheter, om den sak som bestämmelsen gäller är sådan att om den enligt grundlagen skall föreskrivas i lag eller om det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller eller om det enligt rådande uppfattning i Finland skall lagstiftas om saken. Enligt grundlagsutskottet hör en bestämmelse om en internationell förpliktelse på dessa grunder till området för lagstiftningen oavsett om den strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11/2000 rd och GrUU 12/2000 rd).

I artikel 1 i överenskommelsen definieras de begrepp som använts i överenskommelsen. De bestämmelser som indirekt påverkar innehållet i och tillämpningen av de materiella bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen. Bestämmelserna i artikel 1 i överenskommelsen hör till området för lagstiftningen och förutsätter riksdagens samtycke.

Enligt artikel 5 i överenskommelsen får en avtalsslutande part expropriera investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare endast på villkor som närmare bestäms i artikeln. I artikeln ingår dessutom bestämmelser om ersättningar som betalas med anledning av en dylik åtgärd och om räntor som hänför sig till dessa ersättningar. Enligt 15 § i grundlagen är vars och ens egendom tryggad och bestäms genom lag angående expropriation av egendom för allmänt behov mot full ersättning. Därtill kan de ovan nämnda bestämmelserna i artikeln om betalning av ersättningar delvis stå i strid med expropriationslagstiftningen. Bestämmelserna i artikel 5 i överenskommelsen hör till området för lagstiftningen.

Enligt andra stycket i artikel 6 i överenskommelsen har en avtalsslutande part under vissa förutsättningar ett omedelbart ansvar för en skada som dess väpnade styrkor eller myndigheter har förorsakat genom att beslagta eller förstöra en sådan investering eller en del av den som en investerare från den andra avtalsslutande parten har gjort. Enligt 37 § 1 mom. i beredskapslagen (1080/1991) betalas full ersättning till den som lidit skada med anledning av sådana åtgärder som avses i lagen. Enligt 2 mom. i paragrafen skall dock endast en skäligen ersättning betalas, om skadan med beaktande av den skadelidandes

förmögenhetsförhållanden och andra omständigheter skall anses vara liten eller om stats- eller samhällsekonomiska skäl på grund av skadornas stora mängd oundgängligen kräver det. Bestämmelserna i artikel 6 i överenskommelsen tillsammans med bestämmelserna i artikel 5 kan stå i strid med bestämmelserna om ersättning i beredskapslagen eller kan åtminstone genom att statsrådets prövning begränsas inverka på det sätt varpå bestämmelserna i beredskapslagen tillämpas. Bestämmelserna hör därför till området för lagstiftningen.

I artikel 9 i överenskommelsen bestäms om det förfarande som skall iaktas i fråga om tvister mellan en investerare och en avtalsslutande part. De avtalsslutande parterna godkänner utöver sina egna domstolars behörighet även skiljedomstolarnas behörighet i fråga om tvister som gäller investeringar. Skiljedomarna är slutgiltiga och bindande. Vid det skiljeförfarande som avses i artikeln kan på ett sätt som är bindande för Finland bli fastställt på vilket sätt en viss sådan bestämmelse i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen skall tolkas. Bestämmelserna i artikel 9 i överenskommelsen hör till området för lagstiftningen.

Enligt artikel 10 i överenskommelsen kan sådana tvister mellan de avtalsslutande parterna som gäller tolkningen och tillämpningen av överenskommelsen avgöras vid ett särskilt skiljeförfarande. Skiljedomstolens beslut är bindande och kan gälla frågor som i Finland hör till området för lagstiftningen. Vid det skiljeförfarande som avses i artikeln kan på ett sätt som är bindande för Finland bli fastställt på vilket sätt en viss sådan bestämmelse i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen skall tolkas. En sådan juridiskt bindande tolkning kan anses i viss mån beröra även statens suveränitet och höra till området för lagstiftningen.

4.2 Behandlingsordning

I det avsnitt som behandlar nuläget i den allmänna motiveringen har Finlands gällande överenskommelser om skydd för investeringar räknats upp. Lagarna om sättande i kraft av de bestämmelser i alla överenskommelser som hör till området för lagstiftningen har

stiftats i sedvanlig lagstiftningsordning. Den överenskommelse med Kazakstan om främjande och skydd av investeringar som nu behandlas avviker inte från gällande överenskommelser på några viktiga punkter när det gäller lagstiftningsordningen. Det i propositionen ingående lagförslaget kan därför godkännas i samma lagstiftningsordning som en vanlig lag.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås

att Riksdagen godkänner den i Astana den 9 januari 2007 mellan Republiken Finland och Republiken Kazakstan ingångna överenskommelsen om främjande av och ömsesidigt skydd för investeringar.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, förläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Kazakstan om främjande av och ömsesidigt skydd för investeringar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Astana den 9 januari 2007 mellan Republiken Finland och Republiken Kazakstan ingångna överenskommelsen om främjande av och ömsesidigt skydd

för investeringar gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §
Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 25 maj 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Utrikeshandels- och utvecklingsminister *Paavo Väyrynen*

Överenskommelse**Agreement****mellan Republiken Finlands regering och
Republiken Kazakstans regering om främ-
jande av och ömsesidigt skydd för inve-
steringar****between the Government of the Republic
of Finland and the Government of the Re-
public of Kazakhstan on the Promotion
and Mutual Protection of Investments**

Republiken Finlands regering och Republiken Kazakstans regering, nedan "de avtalsslutande parterna",

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Kazakhstan hereinafter referred to as the "Parties",

SOM ÄR MEDVETNA om behovet att skydda investeringar som gjorts av den ena avtalsslutande partens investerare på den andra avtalsslutande statens territorium på icke-diskriminerande basis,

RECOGNISING the need to protect investments of the investors of one Party in the territory of the State of the other Party on a non-discriminatory basis;

SOM VILL ÖKA det ekonomiska samarbetet mellan de avtalsslutande parterna i fråga om sådana investeringar som den ena avtalsslutande partens medborgare och företag har gjort på den andra avtalsslutande statens territorium,

DESIRING to promote greater economic co-operation between them, with respect to investments by investors of one Party in the territory of the State of the other Party;

SOM ÄR MEDVETNA om att en överenskommelse om den behandling som medges sådana investeringar främjar överföring av privat kapital och de båda avtalsslutande parternas ekonomiska utveckling,

RECOGNISING that agreement on the treatment to be accorded such investments will stimulate the flow of private capital and the economic development of the Parties;

SOM ÄR ÖVERENS om att fasta ramar för investeringar främjar en så effektiv användning som möjligt av de ekonomiska resurserna och förbättrar levnadsstandarden,

AGREEING that a stable framework for investment will contribute to maximising the effective utilisation of economic resources and improve living standards;

SOM ÄR MEDVETNA om att utvecklandet av ekonomiska kontakter och affärsförbindelser kan främja respekterandet av internationellt erkända rättigheter som hänför sig till arbetslivet,

RECOGNISING that the development of economic and business ties can promote respect for internationally recognised labour rights;

SOM ÄR ÖVERENS om att dessa mål kan nås utan att avkall ges på de krav som anknyter till allmänt tillämpliga åtgärder beträffande hälsa, säkerhet och miljö, och

AGREEING that these objectives can be achieved without relaxing health, safety and environmental measures of general application; and

som beslutat ingå en överenskommelse om främjande av och ömsesidigt skydd för investeringar,

Having resolved to conclude an Agreement concerning the promotion and mutual protection of investments;

HAR KOMMIT ÖVERENS OM FÖLJANDE:

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Artikel 1

Definitioner

Vid tillämpningen av denna överenskomst avses följande:

1. Begreppet "investering" omfattar alla slag av tillgångar som har etablerats eller anskaffats av investerare från en avtalsslutande part i samband med affärs- och företagsverksamhet på den andra avtalsslutande partens territorium i enlighet med den sistnämnda avtalsslutande statens nationella lagstiftning, och begreppet omfattar i synnerhet, men inte uteslutande,

a) lös och fast egendom eller äganderätter, såsom inteckning, pant- och retentionsrätt samt hyres- och arrenderätt,

b) återinvesterad avkastning,

c) aktier och masskuldebrev i företag eller andra andelar i företag,

d) anspråk på penningar eller rätt till prestationer av ekonomiskt värde,

e) immateriella rättigheter, såsom patent, upphovsrätt, varumärken, industriella mönsterrättigheter, firmor, geografiska benämningar samt tekniska processer, know-how och goodwill, och

f) koncessioner som baserar sig på lag, förvaltningsåtgärder eller avtal som ingåtts med behörig myndighet, däri inbegripet tillstånd att prospektera, ta i bruk, utvinna eller exploatera naturtillgångar.

Sådana investeringar som en juridisk person från en avtalsslutande part har gjort på ifrågavarande parts territorium, men som de facto ägs av investerare från den andra avtalsslutande parten eller är i dessas direkta eller indirekta besittning, anses också vara investeringar som gjorts av investerare från den sistnämnda avtalsslutande parten, om de gjorts i enlighet med den förstnämnda avtalsslutande statens nationella lagstiftning.

Förändringar i den form i vilken tillgångar investerats eller återinvesterats påverkar inte tillgångarnas karaktär av investeringar.

2. Begreppet "avkastning" avser inkomster från investeringen och omfattar i synnerhet, men inte uteslutande, vinster, dividender, räntor, royaltier, vinst av överlåtelse av egendom eller naturaprestationer som hänför

Article 1

Definitions

For the purpose of this Agreement:

1. The term "investment" means every kind of asset established or acquired in connection with business and entrepreneurial activity by an investor of one Party in the territory of the other Party in accordance with the national legislation of the State of the latter Party, including in particular, though not exclusively:

(a) movable and immovable property or any property rights such as mortgages, liens, pledges and leases;

(b) reinvested returns;

(c) shares in and stocks and debentures of a company or any other forms of participation in a company;

(d) claims to money or rights to a performance having an economic value;

(e) intellectual property rights, such as patents, copyrights, trade marks, industrial designs, business names, geographical indications as well as technical processes, know-how and goodwill; and

(f) concessions conferred by law, by an administrative act or under a contract by a competent authority, including concessions to search for, develop, extract or exploit natural resources.

Investments made in the territory of one Party by any legal entity of that same Party, but actually owned or controlled, directly or indirectly by investors of the other Party, shall likewise be considered as investments of investors of the latter Party if they have been made in accordance with the national legislation of the State of the former Party.

Any change in the form in which assets are invested or reinvested does not affect their character as investments.

2. The term "returns" means the amounts yielded by investments and shall in particular, though not exclusively, include profits, dividends, interest, royalties, capital gains or any payments in kind related to an invest-

sig till investeringen.

3. Begreppet "investerare" avser följande personer från någondera avtalsslutande parten som investerar på den andra avtalsslutande statens territorium i enlighet med den sistnämnda avtalsslutande statens nationella lagstiftning och bestämmelserna i denna överenskommelse:

a) fysiska personer som är medborgare i någondera av de avtalsslutande parterna i enlighet med dennas lagstiftning, eller

b) juridiska personer, t.ex. bolag, sammanlutningar, firmor, ekonomiska föreningar, allmännyttiga inrättningar eller organisationer, som har bildats eller etablerats i enlighet med en avtalsslutande parts nationella lagstiftning och vars registrerade säte, centralförvaltning eller huvudsäte finns på det territorium som står under ifrågavarande avtalsslutande parts jurisdiktion,

4. Begreppet "territorium" avser en avtalsslutande stats landområden, inre territorialvatten och territorialhav och luftrummet ovanför dem samt havszonerna utanför territorialhavet, inbegripet havsbotten och dess inre, över vilka ifrågavarande avtalsslutande part i enlighet med sin gällande nationella lagstiftning och internationell rätt utövar suveräna rättigheter eller jurisdiktion beträffande undersökningen och utnyttjandet av naturtillgångarna i dessa områden.

Artikel 2

Främjande och skydd av investeringar

1. Vardera avtalsslutande parten främjar inom sitt territorium investeringar som görs av den andra avtalsslutande partens investerare och godkänner dylika investeringar i enlighet med sin nationella lagstiftning.

2. Vardera avtalsslutande parten medger inom sitt territorium en rättvis behandling samt fullt och kontinuerligt skydd och full och kontinuerlig säkerhet för investeringar som görs av investerare från den andra avtalsslutande parten och för avkastningen från dessa investeringar.

3. Ingen avtalsslutande parten får på sitt territorium genom oskäligen eller godtyckliga åtgärder skada anskaffningen, utvidgningen, verksamheten, administrationen,

ment.

3. The term "investor" means, for either Party, the following subjects who invest in the territory of the State of the other Party in accordance with the national legislation of the State of the latter Party and the provisions of this Agreement:

(a) any natural person who is a national of either Party in accordance with its legislation; or

(b) any legal entity such as company, corporation, firm, partnership, business association, institution or organisation, incorporated or constituted in accordance with the national legislation of the Party and having its registered office or central administration or principal place of business within the jurisdiction of that Party.

4. The term "territory" means the land territory, internal waters and territorial sea of the State of the Party and the airspace above them, as well as the maritime zones beyond the territorial sea, including the seabed and subsoil, over which that Party exercises sovereign rights or jurisdiction in accordance with its national laws in force and international law, for the purpose of exploration and exploitation of the natural resources of such areas.

Article 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Party shall promote in its territory investments by investors of the other Party and shall, in accordance with its national legislation, admit such investments.

2. Each Party shall in its territory accord to investments and returns of investments of investors of the other Party fair and equitable treatment and full and constant protection and security.

3. Neither Party shall in its territory impair by unreasonable or arbitrary measures the acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment and sale

upprätthållandet, användningen, utnyttjandet och försäljningen eller annan överlåtelse i fråga om investeringar som gjorts av investerare från den andra avtalsslutande parten.

or other disposal of investments of investors of the other Party.

Artikel 3

Article 3

Behandling av investeringar

Treatment of Investments

1. Vardera avtalsslutande parten skall beträffande anskaffningen, utvidgningen, verksamheten, administrationen, upprätthållandet, användningen, utnyttjandet och försäljningen eller annan överlåtelse i fråga om investeringar medge investerare från den andra avtalsslutande parten och deras investeringar en behandling som är minst lika förmånlig som den som parten medger sina egna investerare och dessas investeringar.

2. Vardera avtalsslutande parten skall beträffande grundandet, anskaffningen, utvidgningen, verksamheten, administrationen, upprätthållandet, användningen, utnyttjandet och försäljningen eller annan överlåtelse i fråga om investeringar medge investerare från den andra avtalsslutande parten och deras investeringar en behandling som är minst lika förmånlig som den som parten medger investerare från ett land som har ställning som mest gynnad nation och dessas investeringar.

3. Vardera avtalsslutande parten medger investerare från den andra avtalsslutande parten och deras investeringar den bättre av de behandlingar som avses i styckena 1 och 2 i denna artikel, beroende på vilken av behandlingarna som är förmånligare för investeraren eller investeringarna.

4. Ingendera avtalsslutande parten skall på sitt territorium mot investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare besluta om eller verkställa åtgärder beträffande anskaffning av material, produktionsmedel, verksamhet, transporter eller marknadsföring av produkter, eller meddela övriga motsvarande föreskrifter som har diskriminerande verkningar.

1. Each Party shall accord to investors of the other Party and to their investments, a treatment no less favourable than the treatment it accords to its own investors and their investments with respect to the acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of investments.

2. Each Party shall accord to investors of the other Party and to their investments, a treatment no less favourable than the treatment it accords to investors of the most favoured nation and to their investments with respect to the establishment, acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment, and sale or other disposal of investments.

3. Each Party shall accord to investors of the other Party and to their investments the better of the treatments required by paragraph 1 and paragraph 2 of this Article, whichever is the more favourable to the investors or investments.

4. Neither Party shall mandate or enforce in its territory measures on investments by investors of the other Party, concerning purchase of materials, means of production, operation, transport, marketing of its products or similar orders having discriminatory effects.

Artikel 4

Undantag i behandlingen av investeringar

Bestämmelserna i denna överenskommelse skall inte anses förplikta en avtalsslutande part att medge den andra avtalsslutande partens investerare eller dessas investeringar fördelar av en behandling, en preferens eller ett privilegium med stöd av existerande eller framtida

a) frihandelsområden, tullunioner, gemensamma marknader, ekonomiska och monetära unioner eller motsvarande regionala överenskommelser om ekonomisk integration, inbegripet regionala arbetsmarknadsavtal, som någondera avtalsslutande parten är eller kan bli part i, eller

b) överenskommelser för undvikande av dubbelbeskattning eller andra internationella överenskommelser som helt eller huvudsakligen hänför sig till beskattning, eller

c) multilaterala överenskommelser som helt eller huvudsakligen hänför sig till investeringar.

Artikel 5

Expropriation

1. Investeringar som gjorts av investerare från den ena avtalsslutande parten på den andra avtalsslutande partens territorium får inte exproprieras eller nationaliseras eller göras till föremål för andra direkta eller indirekta åtgärder med motsvarande effekt som expropriation eller nationalisering (nedan "expropriation"), om inte åtgärden vidtas i allmänt intresse, på icke-diskriminerande basis, med iakttagande av vederbörligt rättsligt förfarande och mot betalning av direkt, tillräcklig och faktisk ersättning.

2. Ersättningen skall motsvara den exproprierade investeringens värde omedelbart innan expropriationen gjordes eller innan expropriationen blev allmänt känd, beroende på vilken tidpunkt som infallit tidigare. Värdet fastställs i enlighet med allmänt godtagna värdebestämningsprinciper.

3. Ersättningen skall kunna realiseras helt och hållet, och den betalas utan begränsning och dröjsmål. I ersättningen skall ingå ränta

Article 4

Exemptions

The provisions of this Agreement shall not be construed so as to oblige one Party to extend to the investors and investments by investors of the other Party the benefit of any treatment, preference or privilege by virtue of any existing or future:

(a) free trade area, customs union, common market, economic and monetary union or other similar regional economic integration agreement, including regional labour market agreements, to which one of the Parties is or may become a party, or

(b) agreement for the avoidance of double taxation or other international agreement relating wholly or mainly to taxation, or

(c) multilateral agreement relating wholly or mainly to investments.

Article 5

Expropriation

1. Investments by investors of a Party in the territory of the other Party shall not be expropriated, nationalised or subjected to any other measures, direct or indirect, having an effect equivalent to expropriation or nationalisation (hereinafter referred to as "expropriation"), except for a purpose which is in the public interest, on a non-discriminatory basis, in accordance with due process of law, and against prompt, adequate and effective compensation.

2. Such compensation shall amount to the value of the expropriated investment at the time immediately before the expropriation or before the impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier. The value shall be determined in accordance with generally accepted principles of valuation.

3. Compensation shall be fully realisable and shall be paid without any restriction or delay. It shall include interest at a commer-

enligt marknadsräntan för betalningsvalutan från den dag egendomen exproprieras till den dag ersättning utbetalas.

4. När en avtalsslutande part exproprierar ett sådant företags tillgångar som har grundats eller bildats i enlighet med den lagstiftning som gäller på någon del av denna parts territorium och i vilket företag investerare från den andra avtalsslutande parten äger aktier, skall den förstnämnda avtalsslutande parten säkerställa att bestämmelserna i stycke 1 i denna artikel tillämpas i den utsträckning som är nödvändig för att investerare från den andra avtalsslutande parten som äger sådana aktier skall garanteras direkt, tillräcklig och faktisk ersättning för sina investeringar.

5. En investerare vars investeringar exproprieras har rätt att utan dröjsmål få sitt fall behandlat av en judiciell myndighet eller andra behöriga myndigheter hos den berörda avtalsslutande parten samt rätt att få sina investeringars värde bestämt i enlighet med principerna i denna artikel, utan att detta dock begränsar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 9 i denna överenskommelse.

Artikel 6

Ersättning av förluster

1. Den ena avtalsslutande parten skall i fråga om restitution, gottgörelse, ersättning eller andra arrangemang medge investerare från den andra avtalsslutande parten, vars investeringar på den berörda avtalsslutande statens territorium förorsakas förlust till följd av krig eller annan väpnad konflikt, uppror, revolt eller upplöpp inom territoriet, en behandling som är minst lika förmånlig som den som parten medger sina egna investerare eller investerare från ett land som har ställning som mest gynnad nation, beroende på vilken behandling som enligt investeraren är förmånligare.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av stycke 1 i denna artikel skall den ena avtalsslutande partens investerare som i en sådan situation som avses i stycket lider förluster på den andra avtalsslutande statens territorium till följd av

a) att den sistnämnda avtalsslutande par-

cial rate established on a market basis for the currency of payment from the date of dispossession of the expropriated property until the date of actual payment.

4. Where a Party expropriates the assets of a company which is incorporated or constituted under the law in force in any part of its own territory, and in which investors of the other Party own shares, it shall ensure that the provisions of paragraph 1 of this Article are applied to the extent necessary to guarantee prompt, adequate and effective compensation in respect of their investment to such investors of the Party who are owners of those shares.

5. Without prejudice to the provisions of Article 9 of this Agreement, the investor whose investments are expropriated shall have the right to prompt review of its case and of valuation of its investments in accordance with the principles set out in this Article, by a judicial or other competent authority of that Party.

Article 6

Compensation for Losses

1. Investors of one Party whose investments in the territory of the other Party suffer losses owing to war or other armed conflict, revolt, insurrection or riot in the territory of the State of the latter Party, shall be accorded by the latter Party, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, a treatment no less favourable than the one accorded by the latter Party to its own investors or investors of the most favoured nation, whichever, according to the investor, is the more favourable.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Party who, in any of the situations referred to in that paragraph, suffer losses in the territory of the state of the other Party resulting from:

(a) requisitioning of its investment or a

tens väpnade styrkor eller myndigheter har beslagtagit deras investering eller en del av den, eller

b) att den sistnämnda avtalsslutande partens väpnade styrkor eller myndigheter har förstört deras investering eller en del av den, fastän situationen inte hade krävt detta,

av den sistnämnda avtalsslutande parten medges restitution eller ersättning som i vardera fallet skall vara direkt, tillräcklig och faktisk, och ersättningen skall i enlighet med stycke 1–3 i artikel 5 utbetalas från datumet för beslagtagningen eller förstörelsen fram till betalningsdagen.

Artikel 7

Fri överföring

1. Vardera avtalsslutande parten skall garantera investerare från den andra avtalsslutande parten fri överföring av investeringar och betalningar som hänför sig till investeringarna till och från sitt territorium. Dessa betalningar omfattar i synnerhet, men inte uteslutande,

a) grundkapital samt ytterligare belopp som är avsedda för upprätthållande, utvecklande eller utvidgande av en investering,

b) avkastning,

c) inkomster på grund av en total eller partiell försäljning eller överlåtelse av en investering, inbegripet inkomster på grund av försäljning av aktier,

d) belopp för betalning av omkostnader till följd av investeringens verksamhet, såsom återbetalning av lån, royaltyer, förvaltningsersättningar, licensavgifter och andra motsvarande kostnader,

e) ersättningar som betalas enligt artiklarna 5, 6, 8 och 9 i denna överenskommelse,

f) löner och andra arvoden till personal som i samband med en investering anställts från utlandet.

2. Vardera avtalsslutande parten skall också säkerställa att överföringar enligt stycke 1 i denna artikel verkställs utan begränsningar och dröjsmål i en fritt konvertibel valuta som väljs av investeraren och enligt den mark-

part thereof by the latter's armed forces or authorities, or

(b) destruction of its investment or a part thereof by the latter's armed forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded by the latter Party restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective and with respect to compensation, shall be in accordance with Article 5 paragraphs 1-3 from the date of requisitioning or destruction until the date of actual payment.

Article 7

Free Transfer

1. Each Party shall ensure to investors of the other Party the free transfer, into and out of its territory, of their investments and transfer payments related to investments. Such payments shall include in particular, though not exclusively:

(a) principal and additional amounts to maintain, develop or increase the investment;

(b) returns;

(c) proceeds obtained from the total or partial sale or disposal of an investment, including the sale of shares;

(d) amounts required for the payment of expenses which arise from the operation of the investment, such as loans repayments, payment of royalties, management fees, licence fees or other similar expenses;

(e) compensation payable pursuant to Articles 5, 6, 8 and 9;

(f) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad and working in connection with an investment.

2. Each Party shall further ensure that the transfers referred to in paragraph 1 of this Article shall be made without any restriction or delay in a freely convertible currency of the choice of the investor and at the prevail-

nadskurs som dagen då överföringen görs gäller för den valuta som skall överföras, samt att överföringarna kan göras omedelbart.

3. I avsaknad av valutamarknad skall den växelkurs som senast har tillämpats för konvertering av valutorna till särskilda dragningsrätter användas.

4. Om en överföring dröjer av orsaker som föranleds av värdparten, skall i överföringen ingå ränta enligt den marknadsränta som gäller för valutan i fråga från den dag då överföringen begärdes fram till den dag då överföringen gjordes, och ifrågavarande avtalsslutande part skall se till att utbetalningen verkställs.

5. Utan hinder av vad som bestäms i styckena 1-4 i denna artikel kan en avtalsslutande part förhålla en överföring genom att rättvist och icke-diskriminerande tillämpa sina lagar och bestämmelser som gäller

a) fullgörande av berättigade skatteplikter,

b) skydd av borgenärers rättigheter,

c) brott,

d) säkerställande av att förelägganden eller domar som meddelats i rättegångar iakttas,

under förutsättning att tillämpningen av dessa lagar och bestämmelser inte används som ett medel att undvika de åtaganden som de avtalsslutande parterna har på grund av denna överenskommelse.

Artikel 8

Subrogation

Om en avtalsslutande part eller ett organ som den utsett erlägger en betalning på grundval av ett ersättningsansvar eller ett garanti- eller försäkringsavtal som ansluter sig till en investering på den andra avtalsslutande partens territorium, skall den sistnämnda avtalsslutande parten godkänna att investerarens rättigheter och anspråk övergår till den förstnämnda avtalsslutande parten eller ett organ som den utsett samt att den förstnämnda avtalsslutande parten eller ett organ som den utsett kan begagna sig av rättigheterna

ing market rate of exchange applicable on the date of transfer to the currency to be transferred and shall be immediately transferable.

3. In the absence of a market for foreign exchange, the rate to be used shall be the most recent exchange rate for the conversions of currencies into Special Drawing Rights.

4. In case of a delay in transfer caused by the host Party, the transfer shall also include interest at a commercial rate established on a market basis for the currency in question from the date on which the transfer was requested until the date of actual transfer and shall be borne by that Party.

5. Notwithstanding paragraphs 1 - 4 of this Article, a Party may delay a transfer through the equitable and non-discriminatory application of its laws and regulations relating to:

(a) the fulfilment of due tax obligations;

(b) the protection of the rights of creditors;

(c) criminal or penal offences;

(d) ensuring compliance with orders or judgements in judicial proceedings;

provided that the application of such laws and regulations shall not be used as a means of avoiding the obligations of the Parties under this Agreement.

Article 8

Subrogation

If a Party or its designated agency makes a payment under an indemnity, guarantee or contract of insurance given in respect of an investment of an investor in the territory of the other Party, the latter Party shall recognise the assignment of any right or claim of such an investor to the former Party or its designated agency, and the right of the former Party or its designated agency to exercise by virtue of subrogation any such right and claim to the same extent as its predecessor in title.

och genomföra anspråken enligt principen om subrogation i samma utsträckning som den ursprungliga investeraren.

Artikel 9

Twister mellan en investerare och en avtals-slutande part

1. Tvister som uppkommer mellan en avtalsslutande part och en investerare från den andra avtalsslutande parten och som direkt beror på en investering skall avgöras genom förlikning mellan parterna i tvisten.

2. Om tvisten inte har avgjorts inom tre (3) månader från den dag tvisten skriftligen tillkännagivits, kan den enligt investerarens val hänskjutas

a) till en behörig domstol hos den avtalsslutande part på vars territorium investeringen har gjorts, eller

b) till skiljeförfarande vid Internationella centralorganet för biläggande av investeringstvister (ICSID), som upprättats i enlighet med den konvention om biläggande av investeringstvister mellan stat och medborgare i en annan stat, vilken öppnades för undertecknande i Washington den 18 mars 1965 (nedan "centralorganet"), förutsatt att centralorganet står till förfogande, eller

c) till skiljeförfarande enligt reglerna för den kompletterande facilitet som tillämpas vid centralorganet, om endast den ena avtalsslutande parten har undertecknat den konvention som avses i punkt b i detta stycke, eller

d) till en ad hoc-skiljedomstol som upprättas i enlighet med bestämmelserna om skiljeförfarande, antagna av Förenta Nationernas kommission för internationell handelsrätt (UNCITRAL), eller

e) till en annan tidigare godkänd ad hoc-skiljedomstol.

3. En investerare som har hänskjutit en tvist till en nationell domstol kan dock dessutom hänskjuta ärendet till en sådan skiljedomstol som anges i stycke 2 punkt b eller e i denna artikel, om investeraren, innan den nationella domstolen har avgett dom i målet, uppger sig avstå från att fallet behandlas vid en nationell rättegång och drar bort fallet.

Article 9

Disputes between an Investor and a Party

1. Any dispute arising directly from an investment between one Party and an investor of the other Party should be settled amicably between the two parties to the dispute.

2. If the dispute has not been settled within three (3) months from the date on which it was raised in writing, the dispute may, at the choice of the investor, be submitted:

(a) to the competent courts of the Party in whose territory the investment is made; or

(b) to arbitration by the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), established pursuant to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on 18 March 1965 (hereinafter referred to as the "Centre"), if the Centre is available; or

(c) to arbitration by the Additional Facility of the Centre, if only one of the Parties is a signatory to the Convention referred to in subparagraph b of this paragraph;

(d) an ad hoc arbitration tribunal to be established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL); or

(e) any other previously accepted ad hoc arbitration tribunal.

3. An investor who has submitted the dispute to a national court may nevertheless have recourse to one of the arbitral tribunals mentioned in paragraphs 2 (b) or 2 (e) of this Article if, before a judgment has been delivered on the subject matter by a national court, the investor declares not to pursue the case any longer through national proceedings and withdraws the case.

4. Ett sådant skiljeförfarande som avses i denna artikel tillämpas om någondra parten i tvisten ber om det i en sådan stat som är avtalsslutande part i den konvention om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar som öppnades för undertecknande den 10 juni 1958 i New York (New York-konventionen). Tvister som i enlighet med denna artikel hänskjuts till skiljeförfarande skall i fråga om tillämpningen av artikel 1 i New York-konventionen anses härröra från ett kommersiellt förhållande eller affärer.

5. Vardera avtalsslutande parten skall villkorslöst ge sitt samtycke till att en tvist mellan den ena avtalsslutande parten och en investerare från den andra avtalsslutande parten hänskjuts till skiljeförfarande i enlighet med denna artikel.

6. Ingendera avtalsslutande parten som är part i en tvist kan i något skede av skiljeförfarandet eller verkställandet av skiljedomen invända mot att den investerare som är den andra parten i tvisten på grundval av en försäkring har fått en gottgörelse som helt eller delvis täcker dennes förluster.

7. Skiljedomen är slutgiltig och bindande för de båda parterna i tvisten, och den skall verkställas enligt den avtalsslutande stats nationella lagstiftning på vars territorium skiljedomen åberopas, och den verkställs av ifrågavarande avtalsslutande parts myndigheter inom loppet av den tid som anges i skiljedomen.

Artikel 10

Tvister mellan de avtalsslutande parterna

1. Tvister mellan de avtalsslutande parterna om tolkningen och tillämpningen av denna överenskommelse skall i mån av möjlighet lösas på diplomatisk väg.

2. Om en tvist inte kan lösas på detta sätt inom sex (6) månader från den dag då någondra avtalsslutande parten har begärt förhandlingar, skall den på begäran av någondra avtalsslutande parten hänskjutas till en skiljedomstol.

3. Skiljedomstolen upprättas enligt följande för varje enskilt fall. Inom två (2) månader från det att begäran om skiljeförfarande har mottagits skall vardera avtalsslutande parten

4. Any arbitration under this Article shall, at the request of either party to the dispute, be held in a state that is a party to the Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards (New York Convention), opened for signature at New York on 10 June 1958. Claims submitted to arbitration under this Article shall be considered to arise out of a commercial relationship or transaction for the purposes of Article 1 of the New York Convention.

5. Each Party hereby gives its unconditional consent to the submission of a dispute between it and an investor of the other Party to arbitration in accordance with this Article.

6. Neither of the Parties, which is a party to a dispute, can raise an objection, at any phase of the arbitration procedure or of the execution of an arbitral award, on account of the fact that the investor, which is the other party to the dispute, has received an indemnification covering a part or the whole of its losses by virtue of an insurance.

7. The award shall be final and binding on the parties to the dispute and shall be executed in accordance with national legislation of the State of the Party in whose territory the award is relied upon, by the competent authorities of the Party by the date indicated in the award.

Article 10

Disputes between the Parties

1. Disputes between the Parties concerning the interpretation and application of this Agreement shall, as far as possible, be settled through diplomatic channels.

2. If the dispute cannot thus be settled within six (6) months following the date on which either Party requested such negotiations, it shall at the request of either Party be submitted to an Arbitral Tribunal.

3. Such an Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two (2) months of the receipt of the request for arbitration, each

utse en medlem till skiljedomstolen. Dessa två medlemmar väljer en medborgare i ett tredje land som efter godkännande av vardera avtalsslutande parten utses till ordförande för skiljedomstolen. Ordföranden utses inom fyra (4) månader från den dag då de två andra medlemmarna har utsetts.

4. Om de utnämningar som behövs inte har skett inom de tidsfrister som nämns i stycke 3 i denna artikel, kan vilken som helst av de avtalsslutande parterna, om någon annan överenskommelse inte föreligger, be presidenten i Internationella domstolen att verkställa de behövliga utnämningarna. Om presidenten i Internationella domstolen är medborgare i någondera av de avtalsslutande staterna eller annars förhindrad att fullgöra uppgiften, ombeds den i fråga om antalet tjänsteår följande medlem i Internationella domstolen som inte är medborgare i någondera avtalsslutande stat och som inte heller på annat sätt är förhindrad att fullgöra uppgiften, att verkställa de behövliga utnämningarna.

5. Skiljedomstolen skall fatta sitt beslut med enkel röstmajoritet. Skiljedomstolens beslut är slutgiltiga och bindande för vardera avtalsslutande parten. Vardera avtalsslutande parten skall bära kostnaderna för den medlem som den utsett och för sin representation i skiljeförfarandet. Kostnaderna för ordföranden och andra eventuella kostnader som hänförs sig till skiljeförfarandet skall bäras till lika delar av vardera avtalsslutande parten. Skiljedomstolen kan fatta ett avvikande beslut beträffande fördelningen av kostnaderna. Till alla övriga delar fattar skiljedomstolen beslut om sina egna procedurregler.

6. De tvister som avses i stycke 1 i denna artikel löses i enlighet med bestämmelserna i denna överenskommelse och enligt allmänt erkända principer för internationell rätt.

Artikel 11

Tillstånd

1. Vardera avtalsslutande parten behandlar i överensstämmelse med sin nationella lagstiftning gynnsamt de ansökningar om tillstånd som hänförs sig till investeringar och beviljar snabbt de tillstånd som behövs på

Party shall appoint one member of the Tribunal. Those two members shall then select a national of a third State who on approval by the two Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal. The Chairman shall be appointed within four (4) months from the date of appointment of the other two members.

4. If the necessary appointments have not been made within the periods specified in paragraph 3 of this Article, either Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President is a national of the State of either Party or is otherwise prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of the state of either Party or is not otherwise prevented from discharging the said function, shall be invited to make the necessary appointments.

5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes. The decisions of the Tribunal shall be final and binding on both Parties. Each Party shall bear the costs of the member appointed by that Party and of its representation in the arbitral proceedings. Both Parties shall assume an equal share of the costs of the Chairman, as well as any other costs connected with the Tribunal's procedures. The Tribunal may make a different decision regarding the sharing of the costs. In all other respects, the Arbitral Tribunal shall determine its own rules of procedure.

6. Issues subject to dispute referred to in paragraph 1 of this Article shall be decided in accordance with the provisions of this Agreement and the generally recognised principles of international law.

Article 11

Permits

1. Each Party shall, subject to the national legislation of its State, treat favourably the applications relating to investments and grant expeditiously the necessary permits required in its territory in connection with investments

dess territorium för investeringar som görs av investerare från den andra avtalsslutande parten.

2. Vardera avtalsslutande parten beviljar i enlighet med sin nationella lagstiftning tillfälligt inrese- och uppehållstillstånd och utfärdar behövliga dokument, som styrker tillståndet, till sådana för företaget centrala, fysiska personer som anställts från utlandet för att i samband med en investering gjord av en investerare från den andra avtalsslutande parten arbeta som ledare, sakkunniga eller teknisk personal för den tid dessa personer uppfyller kraven i detta stycke. De närmaste familjemedlemmarna till dessa arbetstagare behandlas på värdpartens territorium på motsvarande sätt när det gäller inresa och tillfällig vistelse.

Artikel 12

Tillämpning av andra bestämmelser

1. Om någondera avtalsslutande statens nationella lagstiftning eller sådana förpliktelser under internationell rätt som är i kraft eller som senare ingås mellan de avtalsslutande parterna utöver denna överenskommelse innehåller generella eller specifika bestämmelser enligt vilka investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare kan medges en behandling som är förmånligare än den behandling om vilken föreskrivs i denna överenskommelse, skall sådana bestämmelser, såtillvida de är förmånligare för investeraren, gälla före denna överenskommelse.

2. Vardera avtalsslutande parten skall iakttä de andra förpliktelser som den eventuellt har i fråga om en enskild investering som gjorts av en investerare från den andra avtalsslutande parten.

Artikel 13

Tillämpning av överenskommelsen

Denna överenskommelse tillämpas på alla investeringar som investerare från en avtalsslutande part har gjort på den andra avtalsslutande partens territorium, oberoende av om de har gjorts före denna överenskommelse

by investors of the other Party.

2. Each Party shall, subject to the national legislation of its State, grant temporary entry and stay and provide any necessary confirming documentation to natural persons who are employed from abroad as executives, managers, specialists or technical personnel in connection with an investment by an investor of the other Party, and who are essential for the enterprise, as long as these persons continue to meet the requirements of this paragraph. Immediate family members of such personnel shall also be granted a similar treatment with regard to entry and temporary stay in the territory of the host Party.

Article 12

Application of other Rules

1. If the provisions of national legislation of the State of either Party or obligations under international law, existing at present or established hereafter between the Parties in addition to this Agreement, contain a regulation, whether general or specific, entitling investments made by investors of the other Party to a treatment more favourable than is provided by this Agreement, such provisions shall, to the extent that they are more favourable to the investor, prevail over this Agreement.

2. Each Party shall observe any other obligation it may have with regard to a specific investment of an investor of the other Party.

Article 13

Application of the Agreement

This Agreement shall apply to all investments made by investors of either Party in the territory of the other Party, whether made before or after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute

ses ikraftträdande eller därefter, men den tillämpas inte på sådana tvister gällande investeringar som har uppstått före överenskommelsens ikraftträdande och inte heller på sådana anspråk som har avgjorts före överenskommelsens ikraftträdande.

Artikel 14

Allmänna undantag

1. Ingen av bestämmelserna i denna överenskommelse skall anses hindra de avtalslutande parterna från att vidta sådana åtgärder som behövs för att skydda partens nationella säkerhetsintressen eller sådana åtgärder som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen, dock förutsatt att dessa åtgärder inte genomförs på ett sätt som skulle utgöra godtycklig eller ogrundad diskriminering från en avtalslutande parts sida eller medföra sådana dolda åtgärder som vidtas i investeringsbegränsande syfte.

2. Bestämmelserna i denna artikel gäller inte artikel 7 stycke 1 punkt e i denna överenskommelse.

Artikel 15

Öppenhetsprincipen

1. Vardera avtalslutande parten skall utan dröjsmål publicera eller annars offentligen tillhandahålla sina allmänt tillämpliga lagar, bestämmelser, procedurer och förvaltningsbeslut och domstolsbeslut samt internationella överenskommelser som kan inverka på investeringar som gjorts av investerare från den andra avtalslutande parten på den förstnämnda avtalslutande statens territorium.

2. Ingen bestämmelse i denna överenskommelse ålägger en avtalslutande part skyldighet att lämna ut uppgifter som är konfidentiella eller hänför sig till ägande eller att ge tillträde till sådana uppgifter, inklusive uppgifter som rör enskilda investerare eller investeringar, vilkas röjande skulle skada lagtillsynen eller strida mot den avtalslutande partens lagstiftning om handlingars offentlighet eller skada enskilda investerares berättigade kommersiella intressen.

concerning an investment, which arose or any claim, which was settled before its entry into force.

Article 14

General Derogations

1. Nothing in this Agreement shall be construed as preventing the Parties from taking any action necessary for the protection of its national security interests or measures necessary for the maintenance of public order provided that such action or measures are not applied in a manner, which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination by a Party, or a disguised investment restriction.

2. The provisions of this Article shall not apply to Article 7 paragraph 1(e) of this Agreement.

Article 15

Transparency

1. Each Party shall promptly publish, or otherwise make publicly available, its laws, regulations, procedures and administrative rulings and judicial decisions of general application as well as international agreements which may affect the investments of investors of the other Party in the territory of the State of the former Party.

2. Nothing in this Agreement shall require a Party to furnish or allow access to any confidential or proprietary information, including information concerning particular investors or investments, the disclosure of which would impede law enforcement or be contrary to its laws protecting confidentiality or prejudice legitimate commercial interests of particular investors.

Artikel 16

Förhandlingar

De avtalsslutande parterna förhandlar tidvis sinsemellan på endera avtalsslutande partens begäran för att behandla verkställigheten av denna överenskommelse och för att dryfta sådana frågor som kan uppstå till följd av överenskommelsen. Sådana förhandlingar förs mellan de avtalsslutande parternas behöriga myndigheter på en sådan plats och vid en sådan tidpunkt som parterna har kommit överens om på ändamålsenligt sätt.

Artikel 17

Ikraftträdande, giltighetstid och uppsägning av överenskommelsen

1. De avtalsslutande parterna meddelar varandra skriftligt när deras interna rättsliga förfaranden som förutsätts för att denna överenskommelse skall träda i kraft har uppfyllts. Överenskommelsen träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då det senare meddelandet har mottagits på diplomatisk väg.

2. Då denna överenskommelse träder i kraft skall den ersätta den i Alma-Ata den 29 september 1992 ingångna överenskommelsen mellan republiken Finlands regering och republiken Kazakstans regering om främjande av och ömsesidigt skydd för investeringar.

3. Denna överenskommelse är i kraft under en tid av tio (10) år, och skall därefter fortfarande gälla till dess någondera av de avtalsslutande parterna genom en skriftlig under rättelse meddelar den andra avtalsslutande parten om sin avsikt att säga upp överenskommelsen om en tid av tolv (12) månader.

4. I fråga om investeringar som har gjorts före den dag då denna överenskommelse upphör att gälla, gäller att bestämmelserna i artiklarna 1-16 skall förbli i kraft under en tid av tjugo (20) år från den dag då överenskommelsen upphör att gälla.

5. Avtalsparterna kan genom en inbördes överenskommelse göra ändringar i denna överenskommelse. Dessa ändringar görs genom protokoll och utgör en integrerad del av

Article 16

Consultations

The Parties shall, at the request of either Party, hold consultations for the purpose of reviewing the implementation of this Agreement and studying any issue that may arise from this Agreement. Such consultations shall be held between the competent authorities of the Parties in a place and at a time agreed on through diplomatic channels.

Article 17

Entry into Force, Duration and Termination

1. The Parties shall notify each other in writing when their internal legal procedures for the entry into force of this Agreement have been fulfilled. The Agreement shall enter into force on the first day of the second month from the date, when the last notification was received through diplomatic channels.

2. Upon its entry into force this Agreement substitutes and replaces the Agreement between the Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Kazakhstan on the Promotion and Protection of Investments done at Alma Ata on the 29th day of September 1992.

3. This Agreement shall remain in force for a period of ten (10) years and shall thereafter remain in force until either Party notifies the other in writing of its intention to terminate the Agreement in twelve (12) months.

4. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement, provisions of Articles 1 to 16 shall remain in force for a further period of twenty (20) years from the date of termination of this Agreement.

5. Upon mutual agreement, the Parties may introduce amendments to the present Agreement. Such amendments shall be formulated through protocols and form an integral part

denna överenskommelse. De träder i kraft i enlighet med samma förfaranden som den ursprungliga överenskommelsen.

TILL BEKRÄFTELSE HÄRAV har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna överenskommelse.

Upprättad i Astana den 9 januar 2007 i två original exemplar på finska, kazakiska, ryska och engelska, vilka alla texter har samma giltighet. Om avvikelser förekommer mellan texterna skall den engelska texten gälla.

För Republiken
Finlands regering

För Republiken
Kazakstans regering

of the present Agreement. They shall come into force through the same procedures as the original Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, being duly authorised thereto, have signed the present Agreement.

Done in duplicate at Astana on 9th of January 2007 in the Finnish, Kazakh, Russian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence, the English text shall prevail.

For the Government of
the Republic of Finland

For the Government of
the Republic of Kazakhstan